

LBRRIS

We know
books

FLAVIU GEORGE PREDESCU

Poetul merge mai departe

eseuri despre iubire

Cu o Prefață de
Ion Cristofor

E I K O N

Cluj-Napoca, 2013

CUPRINS

Nota autorului	7
<i>Eseurile lui Flaviu George Predescu. Prefață de Ion Cristofor</i>	11
Iubirea și despărțirea se planifică	15
Plasticul, celuloza sau simbolul?	21
Eu lucrez la un proiect sufletesc	25
Adolescenți, vă ordon: Treceți Bac-ul!	29
O definiție pentru ezitare	34
Grecia în criză – privită prin ochi poetici	37
Idealul fiicei rătăcitoare	41
Corigenți la „Istoria părinților”	46
Bărbatul la treizeci de ani	52
„Foștii” din viața femeilor	56
Similitudini și diferențe între adolescență și criza la treizeci de ani	60
Despre iubire și trădare	64
Iubirea care ne dă sens	68
Mai bine să vă mint decât să vă spun adevărul!	72
Reprimarea și asumarea în iubire	77
Interferența afemeiaților în viața de zi cu zi	83

Fundamentalismul domestic și parental,	
moartea speranței și a pasiunii	87
Cum m-am infectat cu suferință...	92
Împreună la bine și la bine	98
Un zbor între mare și cer	103
Știința iubirii și setea de coerență	
în comunicarea de cuplu	107
Educația familială – materie de școală	114
Capitala proverbelor și sediul central al pârlăcioșilor	119
Niște secrete din copilăria mea	124
Despre suferință, care trebuie lăsată să se consume	128
Poezie, religie și politică	131
Cimitirul de la Săpânța: un muzeu al mesajului trist	134
„Iubesc și flori și buze și morminte”	138
Cum m-a „salvat” plecarea de acasă...	142
Despre povara libertății și delegarea ei altora	146
Tactica despărțirii, prietenii ad-hoc ale femeilor	
și nevoia de comunicare dezinteresată	151
Poezia, o soluție de a vindeca lipsa de caracter	156
Bilanțul poetului și ambrozia muritorilor	161
Iubita să țină cu mine	164
Bunicii să nu uite că sunt și părinți	168
Răutatea ca reflex, la București	174
Cine te bagă în rahat în iubire	
nu vrea neapărat să te omoare!	178
O istorie comprimată a poeziei mele	183
Ce stă la baza unui model în iubire	187
În cât timp se vindecă rănila iubirii	193

Vindecarea în iubire, o chestiune de inteligență	198
Cultura iubirii	204
Re-iubirea	209
Despre iluzie și singurătate în iubire	212
Poet toată viața și toată moartea	217
Sexul este o chestiune de suflet	221
Libertatea în iubire și ca dușman al răutății	226
Cum ne face suferința în iubire mai deștepți și mai curajoși	230
Nu există cimitir pentru iubirile care au murit	234
Faptele bune ale celor care fac rău	238
La ce ți-a folosit suferința mea?	242
Compatibilitatea e libertate	247
Ce termen de valabilitate are loialitatea în iubire?	251
Poetul merge înainte	255
Gesturi care au schimbat destine	258
„Du-te și mai fă o dată dragoste cu ea!”	262
Iubirea ca subdiviziune a feminității	266
Și despre singurătate și despre factorii declanșatori ai iubirii	270
Rolul găleții cu apă rece în începuturile de iubire	275
Adevăruri modificabile	279
Diferența dintre poveste și minciună în iubire	283
Unde este viitoarea doamnă Predescu?	285
Reflexul de exclusivitate al unor femei	290
De ce doare fizic suferința în iubire	293
Fata care s-a refugiat după niște pantofi	297
Rolul gurii lumii în deciziile care se iau în cuplu	302
Revoluția aurului, a divorțului și a spovedaniei	308
Începuturile și încercările	312

IUBIREA ȘI DESPĂRȚIREA SE PLANIFICĂ

Principală unealtă a iubirii este cuvântul. Depinde cum îl folosești. Cu acest mijloc poți cuceri sau dărâma un om. Iubirea trăiește prin cuvinte, prin feedback-uri și prin speranțe. Într-un fel, iubirea se planifică. Mulți nu m-au crezut când am spus asta, dar orice relație începe cu o planificare. Dincolo de spontaneitatea unei întâlniri, de chimie, ca echivalență a atracției dintre doi oameni, există o nevoie a planificării. Să presupunem că te întâlnești spontan și te placi. Nu rămâi acolo împreună până la capătul zilelor, ci trebuie să te duci la un moment dat acasă. Pentru a putea continua să te bucuri de ceea ce ți-a rezervat viața, planifici o nouă întâlnire. O faci pentru că ai speranța că va fi ceva frumos, ai sentimente care te îndeamnă să faci asta. În tot acest demers te ajuți de cuvinte. Prin ele îți expui sentimentele. Este ca în spusa lui Sartre din *Cuvintele*, cum că lucrurile s-au folosit de scriitor pentru a deveni cuvinte.

În cazul nostru, îndrăgostitul se folosește de cuvinte pentru a arăta și obține sentimente pozitive. De unde pornește în definitiv această nevoie? Abia aici apare întrebarea căreia noi nu avem suficientă cunoaștere să-i facem față. Unde ne împotmolim noi, cerem ajutorul lui Dumnezeu și știm cu toții, de la mic la mare, că fiecare avem ceva pus deoparte în ceea ce privește iubirea. Noi am vrea să se întâmple cât mai repede și, convinși fiind că totul ține de noi, mergem și căutăm. Mergem să găsim acele contexte care să ne pună în postura de a planifica măcar o nouă întâlnire după ce ne-am cunoscut.

Uneori au loc întâlniri care nu ne întrunesc așteptările, căci prin cuvintele auzite sau nonverbal, în cazul acesta, ca echivalență a imaginii, ajungem la concluzia că nu ne potrivim. Dar ce înseamnă, în fapt, că nu ne potrivim? Au spus-o părinții comunicării mai demult. Ei au vorbit despre „coduri” ca formă supremă a relaționării. Codurile poartă în ele suma experiențelor de viață și nivelul cultural al fiecărui om. Codul este, în cazul a doi oameni care își propun să se cunoască, sistemul de semne sau semnale de care se ajută mesajul pentru a putea fi comunicat. Dacă sunt apropiate, înseamnă că indivizii au experiențe de viață și un nivel cultural asemănătoare, deci se pot înțelege, se acceptă.

Succesul comunicării se măsoară în reușita menținerii ei în mod natural. Dacă aceasta se întrerupe sau este forțată, se periclitează posibilitatea ca cei doi să se înțeleagă. Mulți ignoră însă aceste semnale și, dintr-o frică de singurătate, dorință de satisfacere a unor nevoi sexuale sau pur și simplu necunoaștere, ajung să-și genereze crize sufletești greu de suportat. Dacă o fac în mod conștient, putem spune că mint doar pentru a obține avantaje. Dacă o fac inconștient, e lesne să tragem concluzia că sunt inferiori puterii emoționalului, care îi domină. În acest caz, a spus Herodot, dacă nu îmi joacă feste memoria, că viața omului este ghidată de dorințe.

Îmi place să cred că, în debutul unei întâlniri, raționalul are o putere mai mare decât emoționalul. Mulți se apără spunând: „am ajuns în situația asta pentru că m-am îndrăgostit și n-am mai avut ce să fac!” Mi se pare incorect, tocmai pentru că la început omul nu are un istoric al sentimentelor în ceea ce îl privește pe celălalt. Spun foarte corect într-un cântec celebru al anilor 2000 cei de la „3 sud est” – „*Amintirile mă chinuiesc/ Amintirile mă răscolesc*”. Este simplu, odată intrat într-un context, omul acumulează experiențe comune împreună

cu celălalt, iar apoi amintirile (istoricul), imaginile păstrate în memorie, îi produc suferință. Cine este „responsabil” cu memoria? Încin să cred că este o complicitate între minte și suflet, cu asteriscul că raționalul este cel care păstrează amintirile. Am spus-o și într-o scriere de cândva, că în debutul unei relații, mintea încearcă pe cât posibil să păstreze controlul, dar apoi, cuvintele celui alt, imaginea (o bretea, o șuviță, un gest) au forța să declanșeze emoționalul interlocutorului și, implicit, dorințele omului aflat în căutare de sentimente. Mână în mână, cuvintele și imaginea unui context au puterea să îl influențeze pe om, diluându-i forța raționalului.

Ieri, când mă plimbam prin cimitirul Bellu, pe una dintre aleile actorilor, m-am oprit să stau de vorbă cu un agent de pază, pentru a-l întreba de ce sunt atât de mulți cerșetori în cimitir și care mai este rolul lor, al agenților, pe aleile cimitirului. Mi-a răspuns el ce avea de răspuns, dar apoi m-a urmat tiptil, întocmai ca un cățeluș, să vadă unde mă duc. Văzând că mă opresc la mormântul lui Dem Rădulescu (unul dintre cele mai simple morminte), m-a întrebat dacă sunt rudă cu actorul. Am răspuns că nu sunt. A zis că „mai rar așa ceva”. I-am spus că și la mormântul lui Zaharia Stancu am fost întrebat la fel de un cerșetor mai spilcuit dacă sunt nepot sau strănepot al lui Darie. Îi infirmasem și acelaia. Cerșetorul se prefăcuse că se miră la rându-i.

Ajung de mă întreb dacă nu cumva problema este la mine. Ce caut pe aleile cimitirelor? Ce vreau să dovedesc cu asta? Poate ar fi trebuit să fiu altundeva, unde este mai multă viață, unde încă sunt dorințe, planuri, speranțe. Agentul de pază „a îndrăznit” să mă întrebe de ce am venit. I-am spus că obișnuiesc să fac asta din când în când. Simt că aparțin unei națiuni cu multe valori și, în plus, plimbarea printre cruci mă ține cu picioarele pe pământ. Concret, i-am mărturisit că la Dem

Rădulescu am venit să-i aprind o lumânare pentru că aseară, revăzând „Secretul lui Bachus”, felul în care a jucat maestrul m-a făcut să râd din suflet, mi-a adus bucurie. Actorul bun are această putere, de a rămâne în memoria celorlalți chiar și după moarte. Agentul de pază, om trecut de cinzeci de ani, s-a uitat zâmbind la mine. Am văzut asta abia când mi-am îndreptat privirea înspre el, căci eram deja aplecat la mormântul Bibanului, din al cărui *lumânar* am scos un borcan plin cu apă și am făcut loc candeliei mele aprinse. Între timp a venit și cerșetorul spilcuit cu care mă întâlnisem pe Aleea Scriitorilor. S-au uitat unul la altul cu mândrie și au spus: „e rare cazurile astea”. Apoi agentul a concluzionat printr-o șoaptă: „E prea lucid pentru vârsta lui!” Și-a îngroșat apoi timbrul vocal și mi-a spus: „Auziți, și eu am făcut cândva un gest ca al dumneavoastră!” M-am uitat la el întrebător. „Am venit să pun o lumânare la mormântul lui Henri Coandă, după ce am citit o carte *despre cât a suferit!* A fost om mare dom’le! Dar a suferit mult săracul, n-a găsit femeie de casă... Lui îi plăcea să cerceteze, iar *alea era bagaboante...* Oricum nu-i înmormântat aicea, e *pân* Anglia, dar aici îi este familia, iar eu am pus o lumânare sub numele lui, că și el e trecut acolo!”

Am rămas cu ochii pironiți pe mutra inofensivă a agentului de pază. M-am îndepărtat îngândurat. Mai mult ca sigur m-a izbit revolta agentului pentru că, în pofida valorii uriașe a lui Coandă, personalitate care a pus serios umărul la îndeplinirea uneia dintre cele mai mari năzuințe ale ființei omenești, acesta a fost nefericit pe plan personal. Din lipsă de alte informații, sunt nevoit să merg pe mâna gardianului.

Am făcut această paranteză cu întâmplările de la Bellu nu ca să rup scrierea în două, cum se grăbește să mă corecteze părintește Profesorul, uneori, ci pentru că vreau să scot în evidență o idee în care cred. Sentimentele trebuie răsplătite.

Dacă cineva îți aduce o bucurie, cred că este bine să-i spui că ți-a adus bucurie și că acest lucru a însemnat mult pentru tine. Este valabil și reversul, adică să-i spui că ți-a produs suferință și, dacă ești convins că poate oferi un răspuns autentic, chiar de a-i cere o explicație, altfel, sentimente apăsătoare ni se cuibăresc în suflet și ne chinuiesc îngrozitor. Până la urmă, mai devreme sau mai târziu, sub o formă sau alta, un conflict tot izbucnește, cerând clarificarea unor lucruri.

Alte amintiri sunt și mai chinuitoare, am vrea să le îndepărtăm, dar nu putem. Imaginile rămân întipărite în memorie și produc amare vibrații în suflet. Ne răsucesc raționalul și ne mențin în suferință. Cu toate acestea, cred că există un remediu. Rețeta lui are trei etape. Mai întâi, ruperea legăturii cu trecutul și asumarea amintirilor frumoase, ca pe un dat al vieții. Apoi, căutarea unei perioade de liniște individuală, pentru a estompa efectele dureroase ale unor vorbe sau fapte, iar, ulterior, planificarea unor activități recreative și de socializare care să nu aibă ca scop direct începerea unei noi relații.

N-am fost și nu sunt un om străin de cele lumești. Nu vorbesc din cărți, ba chiar m-am băgat cu capul înaintea de nenumărate ori, dar pot spune că nu mai cred în ideea de a rămâne prieten cu cineva pe care l-ai iubit după ce relația s-a stins. (Este nevoie de multă minte și stăpânire de sine, de ambele părți, pentru performanța unei astfel de prietenii). Cea mai bună soluție este să-i restitui într-o formă sau alta suferința pe care ți-a produs-o și să cauți să-l ierți. Aș fi infantil să sfătuiesc pe cineva că se poate rămâne într-un stadiu de amicitie, fie el și doar printr-un schimb de politeturi, dar și cu mintea limpede și orientată spre viitor.

Concluzia mea este că acel context, în care iubirea poate prinde cheag, se planifică, dar trebuie să țină seama drastic de compatibilitățile ușor descifrabile încă din primele întâlniri.

Mai cred însă că, pentru a se putea cunoaște, cei doi trebuie să-și mărturisească trăsăturile caracteriale și experiențele de viață, crezurile și năzuințele într-un mod cât mai onest încă de la început. Asta în măsura în care se cunosc, în primul rând, pe ei înșiși.

București, 9 aprilie 2012

PLASTICUL, CELULOZA SAU SIMBOLUL?

*„Să vezi în zi, în lună, -n an simboluri
De ani și luni și trecătoare zile.
Jignirea s-o transformi a āstor zile
În muzică, în zvonuri și simboluri.”
(Jorge Luis Borges, *Artă poetică*)*

Frunzele mici și verzi, foștii muguri izbucniți de curând, au pus stăpânire pe București. Pretutindeni sunt numai frunze noi de culoarea lăcustei. Dezarmant spectacol în lupta cu răutatea și negliobia.

Habar n-am câte zile mai am de trăit, poate una sau poate câteva mii, dar mă impresionează renașterea naturii. Am un sentiment pozitiv, care încă îmi stă cuibărit în suflet, și diferența dintre mine cel de acum și cel de anul trecut este impresionantă. Nu mai vorbesc de cel de acum doi sau trei ani.

Mă influențează și *Jurnalul fericirii*, dar și poeziile care îmi ies în întâmpinare sub diverse forme. Mă trezesc noaptea, dar nu de supărare, ci de bucurie. N-am un motiv material și nici fizic pe care să-l consider responsabil de starea mea. E doar o bucurie, probabil că bucuria de a trăi.

Dacă mă uit în sertarul cu speranțe, da, probabil de aici vin câteva motive. Perspectiva călătoriei din luna mai, degrevată de compromisuri inutile și negocieri sufletești; deja programatele întâlniri de la Cugir, Alba Iulia și București cu

cititorii mei mă fac să simt că am un rost. Ce Dumnezeu aş fi făcut fără familie, prieteni, perspective şi cărţi? M-aş fi cufundat într-un birou şi aş fi barat invidii prosteşti, *rânduind* ineptii şi „jocuri” şi alea prost făcute. Uneori, în lupta cu amatorii jocurilor de culise, încep să am nostalgii. Nostalgia după „greii” care ştiau să facă astfel de jocuri şi care te împingeau, prin modul în care le făceau, să citeşti, să te documentezi şi să înveţi să comunici eficient. Acum, este atât de diluat sentimentul de autoritate morală a individului, încât, din motive diverse, până şi cel ajutat şi scos din incertitudine tinde să dea o lecţie cât mai aspră celui care l-a ajutat.

Mă uit cu amărăciune cum unii, captivi sindromului care poartă numele frumoasei capitale suedeze, încă stau în mocirlă sufletească şi decizională, căutând eclecticici, în baza unui istoric comun cu agresorul, să dea lecţii salvatorului. Caută să răsfoiască regulamente şi dogme, numai să vadă când expiră „penitenţa” lor. Se feresc însă de adevăr şi de sinceritate, precum genial a concluzionat Grey, după greşelile făcute de familie asupra lor, nedându-şi nicio şansă. Bine spune un proverb: „îşi taie singuri craca de sub picioare”. Cu cât îi laşi să decidă singuri, cu atât caută să şi-o reteze mai repede. Cum Dumnezeu să nu mă amărască asta?

Îi văd pe unii care, nu cu mult timp în urmă, ar fi dat oricât şi ar fi acceptat distanţe sau constrângeri, numai să între în rând cu lumea. Odată intraţi, în virtutea deprinderii unor mecanisme de simulare peste medie, caută să-ţi dovedească ţie, care ai întins o mână tocmai când aveau mai mare nevoie de asta, că îţi vor arăta că de fapt n-au greşit. Cu o anume milă, lipsită de orice formă de aroganţă, le-aş spune: dragilor, căutaţi mai bine în voi, s-ar putea să nici nu conştientizaţi greşeala.

Frumos îşi aminteşte Steinhardt de sfatul pe care i l-a dat tatăl său când a plecat la închisoare, pentru că nu a vrut să-i toarne pe Noica şi pe ceilalţi „*legionari mistici*”: „*Acum, o să te duci dintr-o închisoare mai mare într-una mai mică, să nu te caci pe tine!*”

Văd mulți având această pornire *iraționalo-fiziologică* în fața celei mai mici probleme apărute. Nu conștientizează sau nu vor să recunoască autoritatea morală sau intelectuală a unui om care știe ce face și de ce face ceea ce face. Ei știu una și bună, că *li se cuvine*, că au dreptate, că au fost înțeleși greșit și că obiectivul primordial este să revină cu orice preț în locul de unde au fost trimiși tocmai pentru a deveni mai puternici, mai meditaivi și mai sociabili. S-a dovedit, și au spus-o alții mai elaborat înaintea mea, că pentru a înțelege frumosul, trebuie ca măcar o dată în viață să ai parte de urât. Antonimele pot continua cu privire la toate trăirile pe care trebuie să le traverseze omul pentru a reuși să devină complet, bun cunoscător al vieții.

Nu vorbesc despre toate aceste lucruri de pe un pedestal. Mai mult, sunt unul care se încapățânează să nu se lase rupt de realitate și de vremelnicia ștampilelor avute pe inventar. Când spun asta, mă gândesc iarăși la același autor la care am făcut referire mai sus, care vorbește despre răspunsul dat de Troțki când a fost întrebat cum se face că a putut cădea: *„vouă puterea vă apare ca un obiect material pe care l-ai scăpat din mână, un ceas, o riglă sau un carnet. Puterea se pierde când influența anumitor idei și anumitor stări psihice descrește în sferele diriguitoare și în rândurile maselor”*.

Mă raliez acestei idei troțkiste și privesc cu o anumită detașare zbaterea unora care figurează în capul unor *tabele cu drepturi*, care înțeleg prin „*putere*” exercitarea în sine a prerogativelor și nu câștigarea minților și inimilor celor subordonați ierarhic. Aceștia sunt personajele anonime ale proverbului *„dă-le unora ciocane și vor căuta numai cuie”*.

Mai demult și pe mine mă durea când eram pedepsit cu distanțarea fizică de un loc sau altul, unde credeam că este sursa fericirii mele sau oricum mai bine decât în locul unde am fost exilat, fără să iau în calcul că nu intermediarul, ci poate viața a decis ca eu să traversez experiențe care să mă maturizeze și să mă facă mai puternic. Am un sentiment de milă amestecat

cu tensiune negativă. Mă simt rău când îmi este jignită inteligența sau experiența de viață, cu atât mai mult când mi se numără anii pe degete și acesta este un argument în a mai încerca o păcăleală cu subsemnatul. Iubesc comunicarea, dar ador tăcerea constructivă, acea tăcere specifică omului căruia nu-i convine ce aude și ce decizii se iau în privința lui, dar se uita la tine cu un surâs, își spune o dată părerea, apoi e dispus să accepte să caute să înțeleagă ceea ce îi ceri și numai din demnitatea de a nu cerși sau a nu se umili. Nu, mai bine fuga în minciună, în „*procedură*” și în prefăcătorie! De ce s-o fi inventat proverbul cu vaca omului care umple găleata cu lapte și apoi o răstoarnă nonșalantă? O fi fost doar produsul imaginației acest proverb?

Pe de altă parte, nu înțeleg cum, într-o fabrică performantă, cu rezultate cuantificabile, comunicarea între salariați este mult mai proastă, sau inexistentă, decât într-o „*asociație*” de idei politice, ca să nu-i spun partid, unde oamenii nu numai că nu sunt plătiți, dar sunt chiar plătitori de cotizație și voluntari. Să ajute oare la îmbunătățirea limbajului comun, pe orizontală, dar și pe verticală, tocmai adeziunea ideatică și interesele comune? Dacă este așa, de ce nu ar funcționa cel puțin la fel de bine și în întreprinderea unde oamenii iau salariu pentru contribuția lor fizică și intelectuală? Să fie oare ființa umană atât de parșivă, încât să comunice vizual, verbal și intelectual numai atunci când are interese, iar în rest să ducă o luptă continuă, fie pentru a-și păzi ce a dobândit, fie pentru a urca următoarea treaptă?

Ștampilele, diplomele sau „*legea interioară*” a unei organizații sunt fizice sau tocmai simbolistica lor le face puternice. Ce este de fapt mai puternic, plasticul, celuloza sau experiențele dobândite, certificate prin simbol?

București, 21 aprilie 2012